

IN HET KORT

Mogelijke dreigingen van (her)opduikende ziekten bij pluimvee in Vlaanderen.

IN DE KIJKER

Opvallende bevindingen in het veld of vanuit de autopsiezaal van DGZ.

IN BEWEGING?

Trends in de programma's en belangrijke ziekten bij pluimvee.

Nr.004

TWEEDE SEMESTER 2019

DGZ heeft oog voor pluimvee

Wat zijn de actualiteiten voor pluimvee in Vlaanderen, wat kwam er binnen in de autopsiezaal, hoe evolueren pluimveeziekten?

IN HET KORT

Aviaire influenza: De dreiging van het H3N1 virus lijkt voorbij: een uitgebreide screening in het najaar bracht geen extra positieve bedrijven aan het licht. Toch blijft het nodig om waakzaam te zijn voor aviaire influenza. Zowel in Engeland als Oost-Europa doken recent namelijk het wettelijk bestreden H5-type op.

Salmonella: Gedurende de tweede helft van het jaar merken we een stabiele tot licht dalende trend. *Salmonella* Infantis blijkt ook nu het frequentst geïsoleerd bij pluimvee.

IN DE KIJKER

Histomonas bij leghennen met buitenbeloop

In het najaar liet een pluimveebedrijf dat te kampen had met verhoogde sterfte bij leghennen een aantal dieren onderzoeken bij DGZ. Het ging telkens om dieren tijdens hun piekproductie, met mogelijkheid tot buitenbeloop.

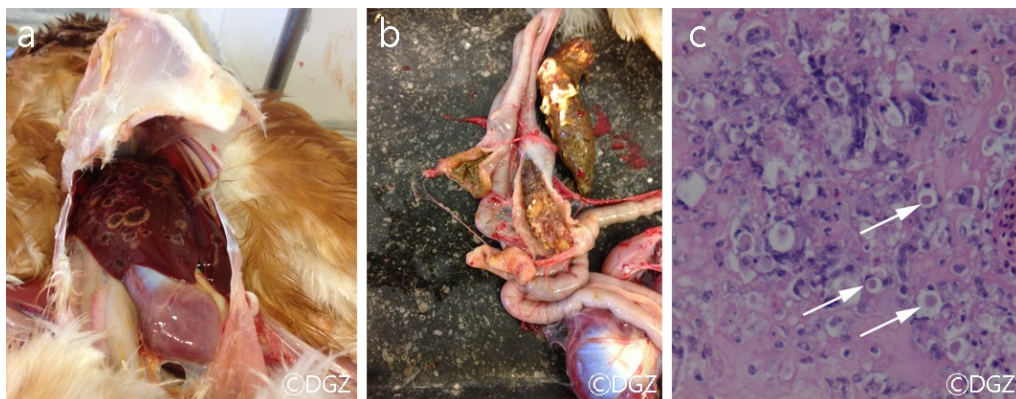
Uitgebreid autopsie-onderzoek toonde *Histomonas meleagridis* aan, ook bekend als 'Blackhead Disease'. Zo waren bijvoorbeeld de typische cirkelvormige letsels ter hoogte van de lever (foto a volgende pagina) zichtbaar. Daarnaast vonden we fibrineus materiaal (foto b), wat wijst op ontsteking, in de blinde darm en was er ook een verdikking van de blinde darmwand. Bij een paar dieren zagen we ook een bacteriële bloedvergiftiging.

Histologisch onderzoek bevestigde de aanwezigheid van de *Histomonas*-parasiet ter hoogte van de lever (foto c) en de blinde darm, zowel intra- als extracellulair.

Veescoop? DGZ ondersteunt, ook in opdracht van het FAVV, veehouders en dierenartsen bij de bestrijding, monitoring en preventie van dierziekten.

Deze editie rapporteert over de laatste 6 maanden van 2019.

>> ZIE VOLGENDE PAGINA

a) Lever met diffuus verspreide cirkelvormige letsels
 b) Fibrineus materiaal in de blinde darm wijst op ontsteking (fibrinonecrotische typhlitis)
 c) Histologisch onderzoek toont intracellulaire *Histomonas* trophozoieten ter hoogte van de lever (PAS-kleuring)

Histomoniasis of 'Blackhead disease': ontstaan en aanpak

Histomoniasis of 'Blackhead Disease' wordt veroorzaakt door *Histomonas meleagridis*. Alhoewel het ziekteverloop bij kalkoenen erger is, wordt de economische schade bij kippen groter geschat. Dit omwille van de schaalgroottes en het frequenter voorkomen bij kippen.

Om de ziekte bij kippen preventief aan te pakken, focust men zich naast bioveiligheid voornamelijk op het vermijden van overdracht van *Histomonas* door *Heterakis gallinarum* (rondworm). Intensieve ontwormingsprogramma's (gebaseerd op monitoring (EPG), autopsie en de prepatente periode van *Heterakis*) kunnen dan ook een positieve bijdrage leveren aan de bestrijding van *Histomonas*. Bij leghennen met buitenbeloop heeft men minder controle over de infectiedruk in de omgeving. Daardoor komen worminfecties en *Histomonas*-uitbraken vaker voor bij deze alternatieve huisvestingen dan bij andere systemen. Als weidemanagement mogelijk is, kan dit wel helpen om de kans op overdracht tussen twee tomen te verminderen.

In tegenstelling tot kippen, waarbij *Heterakis gallinarum* de belangrijkste oorzaak van overdracht is, gebeurt de horizontale spreiding binnen een toom kalkoenen voornamelijk via cloacal drinking. Hier kunnen strooiselmanagement en compartimentalisatie in de stal helpen om de spreiding van de ziekte op het bedrijf af te remmen.

IN BEWEGING?

Programma/ Ziekte	Meting	2019 (jan-jun)	2019 (jul-dec)	Trend
Hygiënogrammen	% dossiers afwijkend van norm bij veehouders	8,2%	6,5%	↓
	% dossiers afwijkend van norm bij broeierijen	0%	0%	-
<i>Mycoplasma gallisepticum</i>	dossiers met positieve resultaten	Agglutinatie: 40	Agglutinatie: 53	↑
	dossiers met positieve resultaten	ELISA: 1	ELISA: 5	↑
	dossiers met positieve resultaten	PCR: 0	PCR: 2	-
NCD	aantal monsters	185 monsters, 0 POS	93 monsters, 4 POS	↑
Aviaire influenza (vogelgriep)	aantal monsters	2.127 monsters, 817 positief*	479 monsters, 72 positief	↓
Autopsie	dossiers pluimvee	258	189	↓
	stuks pluimvee	1.046	811	↓
<i>Salmonella</i> serotype	Pluimvee-categorie	Tomen pos in 2019 (jan-jun)	Tomen pos in 2019 (jul-dec)	Trend
<i>Salmonella</i> Enteritidis	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	5	1	↓
	Vleeskippen/kalkoenen	0	1	↑
<i>Salmonella</i> Typhimurium	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	1	1	-
	Vleeskippen/kalkoenen	10	6	↓
<i>Salmonella</i> Infantis	Fokpluimvee	1	0	↓
	Leghennen	5	7	↑
	Vleeskippen/kalkoenen	31	26	↓
<i>Salmonella</i> Paratyphi B var Java	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	0	0	-
	Vleeskippen/kalkoenen	14	16	↑

- : Situatie stabiel. ! : Ongunstige trend.

* Uitbraak LPAI H3 (zie [veescoop Nr. 003](#))

Cijfers gebaseerd op beschikbare gegevens op 10/01/2020